

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen osallistumis- ja vaikuttamiskeinot / Yrittäjäfoorumin asettaminen ja toimintasäännön hyväksyminen

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 15.06.2026 § 145
2274/00.02.01/2025

Valmistelija Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen;
jussi.salminen(at)soite.fi

Hyvinvointialueesta annettu laki (611/2021) linjaa vahvasti osallistumista. Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelun käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä (29.1 §).

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan lain mukaan edistää erityisesti (29.2 §):

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
- 4) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 5) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
- 6) tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten ensimmäinen hallintosäntö vahvistettiin 7.3.2022 olleessa hyvinvointialueen valtuustossa. Hallintosäännössä todettiin vaikuttamistoimielimiksi nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, jotka ovat lakisääteisiä. Harkinnanvaraisiksi vaikuttamistoimielimiksi määriteltiin lisäksi alueneuvottelukunta ja asiakasraati. Kokemusten ja hallintosäännön päivittämisen valmistelun yhteydessä on noussut vahvasti esille asiakasraatia täydentävän vaikuttamisfoorumin eli yrittäjäfoorumin asettaminen. 30.3.2026 olleen aluevaltuuston kokouksen pykälässä 11 hyväksyttiin muutokset asiakasraatia koskeneeseen hallintosäännön 18 §:ään, jonka 1.5.2026 alkaen voimassa oleva otsikko on Asiakasraadit ja muut vaikuttamisfooromit.

Hyvinvointialueen demokratia- ja osallisuustyön tavoitteena tulee olla mahdollisimman laajan asukasosallistumisen ja vaikuttamisen mahdollistaminen, hyödyntäminen ja tukeminen. Alueilla tarvitaan monenlaisia osallistumisen paikkoja, joissa asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat äänensä kuuluviin. Demokraattisen uudistuksen

onnistuminen edellyttää joustavasti ja laajasti ihmisten palautteen ja monipuolisen panoksen hyödyntämistä heidän lähipalvelujensa jatkuvassa kehittämistyössä. Näihin tavoitteisiin asiakasraati antaa hyvän mahdollisuuden. Yrittäjäfoorumi puolestaan omalta osaltaan mahdollistaa laajempien mahdollisuuksien optimaalisen ja tarkoituksenmukaisen hyödyntämisen, jotta tulevaisuudessa alueen asukkaat saavat yhteistyöllä järjestettynä monipuolisia, kustannustehokkaita ja vaikuttavia palveluja.

Soiten uuden strategian yksi arvo on rohkeasti uudistaen. Koska Soiten strategian painopisteitä ovat esimerkiksi julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyö sekä uusien näkökulmien luominen palvelujen ja palveluprosessien kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen, on tarkoituksenmukaista asettaa yrittäjäfoorumi.

Hallintosäännön 18 §:n mukaan:

Aluehallitus voi asettaa lakisääteisten neuvostojen lisäksi asiakasraateja tai muita vaikuttamisfoorumeita. Asiakasraadit ja muut vaikuttamisfoorumit asetetaan valtuustokaudeksi tai määrättyä tehtävää varten määräaikaisesti.

Aluehallitus hyväksyy asiakasraadille tai muulle vaikuttamisfoorumille toiminta- tai johtosäännön, jossa todetaan sen tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta ja sihteerin tehtävien hoitaminen.

Asiakasraadin tai muun vaikuttamisfoorumin tehtäviin voi kuulua esimerkiksi hyvinvointialueen palvelujen laadun, saatavuuden ja saavutettavuuden seuraaminen sekä ehdotusten ja palautteen antaminen hyvinvointialueen palveluista ja niiden yhteensovittamisesta. Asiakasraadin tai muun vaikuttamisfoorumin työ voi käynnistyä vaikuttamisfoorumin jäsenen tai hyvinvointialueen toimielimen aloitteesta sekä hyvinvointialueen palautejärjestelmään saadun palautteen kautta.

Asiakasraadin tai muun vaikuttamisfoorumin lopputuloksena syntyy ehdotuksia, palautteita, julkilausumia, selvityspyyntöjä ja suosituksia. Aluehallitus käsittelee asettamansa asiakasraadin tai muun vaikuttamisfoorumin vuosiraportin.

Yrittäjäfoorumi olisi kevyt ja matalan kynnyksen yhteistyömalli hyvinvointialueen ja yrittäjien välillä. Sen tavoitteena olisi rakentaa ja erityisesti lisätä ymmärrystä, luottamusta ja vuoropuhelua. Se tukisi kustannusvaikuttavuutta ja edistäisi monituottajuutta ja uusia yhteistyömalleja. Yrittäjäfoorumi ei olisi hyvinvointialueen päätöksentekoeelin eikä hankintaryhmä tai valituskanava.

Yrittäjäfoorumin koko olisi 12–13 henkilöä. Mukana olisi sekä hyvinvointialueen (6) että yrittäjien edustajia (6). Yrittäjien edustajat tulisivat eri toimialueilta huomioiden järjestötoimijat. Yrittäjäfoorumin koordinoijina toimisivat osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi

Salminen sekä toiminnanjohtaja Anna Kotamäki. Kokoontumisia vuoden aikana olisi 4–6 ja ne voisivat sisältää myös vierailuja eri paikkoihin. Jokaisella kokoontumisella olisi selkeä teema. Puheenjohtaja tulee vuorotellen hyvinvointialueen ja yrittäjien edustajista niin, että ensimmäinen puheenjohtaja tulee hyvinvointialueelta.

Liite Yrittäjäfoorumin toimintasääntö

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. asettaa yrittäjäfoorumin kuluksi valtuustokaudeksi;
2. hyväksyä yrittäjäfoorumin toimintasäännön liitteen mukaisesti;
3. nimetä yrittäjäfoorumin esittelijäksi osallisuus- ja asiakkuuspäällikön sekä suostumusten perusteella yrittäjäfoorumin koordinoijaksi toiminnanjohtaja Anna Kotamäen;
4. valita hyvinvointialueen viranhaltijaedustajiksi yrittäjäfoorumiin talousjohtajan, hankintajohtajan, yhteistyöjohtajan ja osallisuus- ja asiakkuuspäällikön;
5. pyytää Keski-Pohjanmaan Yrittäjiä valitsemaan mahdollisimman avoimesti eri toimialoilta kuusi (6) edustajaa huomioiden järjestöedustaja;
6. valita aluehallituksen edustajaksi yrittäjäfoorumiin aluehallituksen puheenjohtajan sekä kaksi (2) muuta aluehallituksen edustajaa;
7. valita yrittäjäfoorumin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi aluehallituksen puheenjohtaja Sari Innasen.

Päätös

Jäsen Pia Sillanpää esitti asian hylkäämistä. Sillanpään esitystä ei kannatettu ja se raukesi kannattamattomana.

Aluehallitus päätti

1. asettaa yrittäjäfoorumin kuluksi valtuustokaudeksi;
2. hyväksyä yrittäjäfoorumin toimintasäännön liitteen mukaisesti;
3. nimetä yrittäjäfoorumin esittelijäksi osallisuus- ja asiakkuuspäällikön sekä suostumusten perusteella yrittäjäfoorumin koordinoijaksi toiminnanjohtaja Anna Kotamäen;
4. valita hyvinvointialueen viranhaltijaedustajiksi yrittäjäfoorumiin talousjohtajan, hankintajohtajan, yhteistyöjohtajan ja osallisuus- ja asiakkuuspäällikön;
5. pyytää Keski-Pohjanmaan Yrittäjiä valitsemaan mahdollisimman avoimesti eri toimialoilta kuusi (6) edustajaa huomioiden järjestöedustaja;
6. valita aluehallituksen edustajiksi yrittäjäfoorumiin aluehallituksen puheenjohtajan sekä Hannu Haukilahden ja Anna Nurmi-Lehdon;
7. valita yrittäjäfoorumin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi aluehallituksen puheenjohtaja Sari Innasen.

Jäsen Pia Sillanpää ilmoitti jättävänsä päätöksestä eriävän mielipiteen sekä sitä koskevan kirjallisen perustelun (liitteenä).